

РЕШЕНИЕ

№ 21947

гр. София, 25.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав, в
публично заседание на 28.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Йоана Владимирова, като разгледа дело номер **3616** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК във вр. с чл.7, ал.4 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането, възпитанието и обучението на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места, приета с ПМС № 206 от 23.10.2023 г., обн.ДВ, бр.90 от 27.10.2023 г., в сила от 27.10.2023 г. (Наредбата).

Образувано е по жалба от С. К. К., подадена чрез упълномощения процесуален представител адв. А. К., срещу заповед № РКС25-РД09-145/18.03.2025 г. на кмета на район „К. село“ на Столична община.

С жалбата се твърди, че обжалваната заповед е издадена при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в нарушение на материалния закон и в несъответствие с неговата цел. Според жалбоподателката, общинската администрация в нарушение на чл.35 от АПК не изяснила фактите и обстоятелствата от значение за случая. Иска отмяна на заповедта и връщане на преписката за ново произнасяне по искането за определяне на размера на компенсацията за допустимите месечни разходи за периода 01.01.2025 г. – 28.02.2025 г. за отглеждане, обучение и възпитание на детето Д. Л.. Претендира разноски.

Ответникът – кметът на район „К. село“ на Столична община (СО) в представен по делото писмен отговор и в открито съдебно заседание чрез упълномощения си представител юрк. Б. оспорва жалбата като неоснователна. Моли същата да бъде отхвърлена. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в законоустановения 14-дневен преклузивен срок по чл.149, ал.1 от АПК за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е и основателна.

От данните по делото се установява следното:

Не се спори между страните, че жалбоподателката С. К. К. е майка на малолетната Д. С. Л. с ЕГН [ЕГН], както и че детето е кандидатствало, но не е било прието в държавна или общинска детска градина за учебната 2024/2025 г. Поради това между С. К. К. и М. Т. П. на 01.01.2025 г. е сключен договор за отглеждане и възпитание на дете.

Административното производство е започнало по подадено от С. К. К. като родител на детето Д. С. Л., заявление, получило рег. № РКС25-КМ01 32/27.02.2025 г. С него е поискано изплащане на компенсации за извършените разходи, пряко свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на детето за периода 01.01.2025 г. – 28.02.2025 г. Към заявлението е приложен договорът от 01.01.2025 г. за обучение и възпитание на дете, както и: диплома за завършено висше образование по специалност „Здравни грижи“ с образователно квалификационна степен „бакалавър“ и диплома по специалност „Управление на здравните грижи“ с образователно квалификационна степен „магистър“.

Със заповед № РКС25-РД09-8/13.01.2025 г. на кмета на район „К. село“ на СО е назначена комисия, която е разгледала заявлението. Производството е приключило с издаването на оспорената заповед № РКС25-РД09-145/18.03.2025 г. на кмета на район „К. село“ на СО. С нея е определен размер на допустими месечни разходи за месец януари 2025 г. – 0,00 лв. и за месец февруари 2025 г. – 0,00 лв. За да постанови посочения отказ административният орган е приел, че М. Т. П. не отговаря на законовите изисквания на чл.10, ал.1 и чл.11, ал.1 от Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детски кухни и здравните изисквания към тях, съответно и на изискванията на чл.4, ал.3 от Наредбата.

На 19.03.2025 г. на електронната поща на район „К. село“ на СО е получен имейл от С. К., с който същата е поискала преразглеждане на заявлението, като е направено уточнение, че през 1995 г. М. П. е завършила полувисше образование по специалност „медицинска сестра“. Като доказателство е представено копие от диплома № 0003175, видно от което М. П. е с призната професионална квалификация „медицинска сестра, общ профил“. Представен е също така трудов договор и допълнително споразумение към него, от които се потвърждава заеманата от П. длъжност.

В отговор с писмо № РКС25-ГР94-659/21.03.2025 г. общинската администрацията на район „К. село“ на СО е уведомила К., че искането ѝ е отказано, тъй като документът, удостоверяващ, че М. Т. П. е със специалност „медицинска сестра“ не е предоставен в срок до 05.03.2025 г.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Обжалваната заповед е издадена от компетентен орган, съгласно заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на кмета на Столична община, с която са делегирани правомощия на кметовете на райони да издават заповеди за определяне на размера на компенсациите за допустимите разходи за съответния период или мотивиран отказ за изплащането на компенсация за допустимите разходи, или за прекратяване изплащане на компенсациите при наличие на съответните предпоставки в Наредбата. Възможността за делегиране на тези правомощия е предвидена в чл.44, ал.1, т.9 от ЗМСМА, която възможност не е ограничена от специален закон.

Заповедта е издадена в съответствие с изискванията за нейната форма. Същата съдържа изискуемите по закон реквизити, в това число и фактически и правни основания. При издаването ѝ обаче са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила,

довели до неправилно приложение на материалния закон.

Съгласно чл.3, ал.1 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането, възпитанието и обучението на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места (обн.ДВ, бр.90 от 27.10.2023 г., в сила от 27.10.2023 г.), родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите си, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата си, ако едновременно са изпълнени следните условия: 1. детето е кандидатствало за прием в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, по ред, определен от съответната община, и същото не е прието поради липса на свободни места; 2. детето не е записано в общинска детска ясла или в яслена група на общинска или държавна детска градина; 3. общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго място в общинска детска ясла или яслена група в общинска детска градина поради липса на свободни места във всички общински детски ясли и общински детски градини в прилежащия район; 4. родителите не получават подпомагане от държавния бюджет с изключение на месечни помощи за отглеждане на дете по чл.7, ал.1 от Закона за семейни помощи за деца или подпомагане за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение, по реда на тази наредба; 5. за отглеждане на детето не се ползва отпуск по чл.164, ал.1 от Кодекса на труда за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст.

Съгласно чл.4, ал.1 от Наредбата, на компенсиране със средства от държавния бюджет подлежат направените от родителите по чл.3 разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими разходи, които подлежат на компенсиране, според ал.2 на чл.4, са: 1. разходи за заплащане на такси по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с частна детска ясла или с частна детска градина с яслена група; 2. разходи за заплащане на възнаграждения по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с физически лица.

В случая е налице хипотезата на чл.4, ал.2, т.2 от Наредбата, тъй като е сключен договор за отглеждане на дете с физическо лице. По делото не е спорно, а и от писмените доказателства се установява, че подаденото заявление за компенсиране на разходите е подадено в срок. С него са представени: договор за отглеждане, възпитание и обучение на дете, сключен с физическо лице, отчет и приемо-предавателен протокол, съдържащ информация за извършените дейности, декларация, удостоверяваща спазването на изискването на чл.4, ал.4 от Наредбата.

Въз основа на така представените документи административният орган е приел, че физическото лице, с което е сключен договорът за отглеждане, обучение и възпитание на дете, не отговаря на изискванията на чл.4, ал.3 от Наредбата. Според посочения текст, разходите по ал.2, т.2 са допустими, ако физическото лице, страна по договора за отглеждане, възпитание и обучение, отговаря на изискванията на чл.10, ал.1 или чл.11, ал.1 от Наредба № 26 от 18.11.2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях (Наредба № 26). Съгласно чл.10, ал.1 от Наредба № 26, за медицинска сестра, акушерка, лекарски асистент или фелдшер се назначава лице с професионална квалификация съответно „медицинска сестра“, „акушерка“, „лекарски асистент“ или „фелдшер“.

Видно от приложените към заявлението дипломи, М. Т. П. е завършила висше образование „Здравни грижи“ с образователно квалификационна степен „бакалавър“ и „Управление на здравните грижи“ с образователно квалификационна степен „магистър“. От представената по

делото и приета от съда за сведение разпечатка от интернет сайта на Медицински университет, съдържаща медицинския стандарт за специалността „Здравни грижи“ се установява, че тази специалност може да се придобие от лице, упражняващо регулирана медицинска професия, като медицинска сестра, акушерка, фелдшер, медицински лаборант, рентгенов лаборант, рехабилитатор, масажист с увредено зрение. Това означава, че специалността „Здравни грижи“ е надграждаща върху изброените квалификации специалност, даваща съответната образователно-квалификационна дейност „бакалавър“ или „магистър“.

В случая първата диплома на М. Т. П. с № 0003175 доказва, че същата е с полувисше медицинско образование, завършено в П. медицински институт в [населено място] с професионална квалификация „Медицинска сестра, общ профил“. Въз основа на тази си специалност и на допълнително положени квалификационни изпити М. П. е завършила висше образование със специалност „Здравни грижи“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“. Действително тази първа диплома не е била представена със заявлението. Имайки предвид обаче, че двете представени дипломи по специалности „Здравни грижи“ и „Управление на здравните грижи“ предполагат наличието на документ за завършена преди това специалност, която може да отговаря на изискванията на чл.4, ал.3 от Наредбата във вр. с чл.10, ал.1 от Наредба № 26, при разглеждане на заявлението кметът на район „К. село“ на СО е следвало да даде указания за представяне на доказателства за предхождащата квалификация на П.. Вместо да направи това административният орган само бланкетно е посочил, че лицето, с което е сключен договорът за отглеждане не отговаря на условията на чл.4, ал.3 от Наредбата. В изпратен още на следващия ден (19.03.2025г.) от С. К. имейл се посочва, че М. П. има диплома за завършено полувисше образование със специалност „Медицинска сестра. Общ профил“. Органът обаче е отказал да преразгледа случая с мотиви, че има вече произнасяне по заявлението. Ако беше проявил обаче дължимата процесуална активност и при отстраняване на констатирания недостатък на заявлението, органът е дължал произнасяне с позитивен за заявителя акт.

С тези съображения съдът приема, че са били налице условията за компенсиране на извършените от жалбоподателката за отглеждането, възпитанието и обучението на детето ѝ Д. Л. за посочения в заявлението период разходи, поради което постановеният с обжалваната заповед отказ като незаконосъобразен следва да бъде отменен.

При този изход на спора основателно е искането на жалбоподателя за присъждане на разноски. Процесуалният представител на жалбоподателя е направил искане за присъждане на адвокатско възнаграждение на осн. чл.38, ал.2 във вр. с чл.38, ал.1, т.3 от Закона за адвокатурата (ЗА). Правото на адвоката да окаже правна помощ по чл.38, ал.1, т.3 от ЗА е установено със закон и в случаите, когато в съдебното производство насрещната страна дължи разноски, съгласно чл.38, ал.2 от ЗА адвокатът, оказал на страната безплатна правна помощ, има право на адвокатско възнаграждение в размер, определен от съда, но не по-нисък от предвидения в наредбата по чл.36, ал.2. За да упражни това си право обаче, адвокатът следва да представи сключен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да посочи, че помощта се осъществява безплатно на основание чл.38, ал.1, т.3 от ЗА, какъвто в случая не е представен. Поради това следва да бъде присъдена само сумата за платена държавна такса в размер на 10 лева.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, предл. второ от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед № РКС25-РД09-145/18.03.2025 г. на кмета на район „К. село“ на

Столична община.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на С. К. К. сумата от 10 лева, представляваща разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението пред Върховния административен съд.

Съдия: